

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Віталій Олександрович БУРБИКА,

*канд. юрид. наук, докторант
Сумського державного університету
<https://orcid.org/0009-0007-5615-8121>*

Забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян органами місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного стану є нерозривно пов'язаним з системою особливостей, урахування яких на рівні кожної окремої територіальної громади має лежати в основі стратегічного планування управління розвитком громад, впровадження нового законодавства про службу в органах місцевого самоврядування, міжмуніципального співробітництва, грантової діяльності та посилення спроможності територіальних громад щодо інтеграції внутрішньо-переміщених осіб та вирішення їх актуальних проблем.

Щодо окремих особливостей забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян органами місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного стану, то слід звернути увагу на переосмислення під час дії даного правового режиму суспільного значення публічної служби. Кожен працівник (посадова особа) місцевого самоврядування з перших днів повномасштабного вторгнення опинився перед складним вибором: залишитися на публічній службі, тим самим зазнаючи потенційної небезпеки бути затриманим у разі окупації ворогом населеного пункту, небезпеки для життя та здоров'я у разі здійснення ракетного (артилерійського) обстрілу адміністративної будівлі, або ж залишити службу, виїхати за кордон, почуватися у відносній безпеці. До того ж органи місцевого самоврядування в регіонах, наближених до зони ведення бойових дій, постійно мають вирішувати ряд нових безпекових питань щодо відновлення пошкодженої чи знищеної інфраструктури, організації в таких умовах освітнього процесу, розмінування територій тощо.

Ще однією особливістю забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян органами місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного стану є взаємопов'язаність останніх з органами державної влади та закладами вищої освіти. Як зазначають науковці, органи місцевого самоврядування при визначенні пріоритетних напрямків розвитку регіонів повинні враховувати різноманітні чинники: географічні, демографічні, кадрові, екологічні, економічні, історико-культурні [1]. Кожен із даних факторів переважно знаходить своє вираження в певній інституції, яка опікується ним та здійснює на нього регулюючий вплив.

З вищевказаною особливістю тісно пов'язана та змістовно переплітається з нею така особливість, як інноваційність підходів органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів

громадян. Як стверджує Ю. М. Кириченко, під час здійснення органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами своїх функцій та повноважень вони мають право обирати, в який спосіб їм діяти. Враховуючи те, що у процесі своєї діяльності перед органами місцевого самоврядування постають різноманітні цілі та завдання, отже, й варіанти цих дій можуть бути різними, тобто вони можуть проявлятися в різноманітних формах. З огляду на сказане, неможливо передбачити вичерпний перелік організаційно-правових форм діяльності органів місцевої влади в законодавстві про місцеве самоврядування. Проте багатогранне життя територіальних громад спонукає до постійного пошуку нових і покращення існуючих організаційно-правових засад діяльності органів і посадових осіб місцевого самоврядування, а, отже, і до подальшого удосконалення місцевого самоврядування з метою підвищення ефективності функціонування його органів і посадових осіб під час вирішення питань місцевого значення» [2, с. 290].

Таким чином, в умовах воєнного стану перед органами місцевого самоврядування в Україні постала нова безпекова реальність, продовження функціонування в умовах якої потребувало реалізації низки управлінських рішень, налагодження партнерства з органами державної влади та громадськістю, що в ході забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян знайшло своє втілення у наступних особливостях: переосмислення під час дії правового режиму воєнного стану суспільного значення публічної служби; взаємопов'язаність з органами державної влади та закладами вищої освіти та інноваційність підходів органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян.

Список використаних джерел:

1. Popova S., Popova L., Kazanchuk I., Bandurka I., Kyrieieva I. The role of local self-government bodies in prospective areas of regional development. *Estudios de Economía Aplicada*. 2021. № 39 (7). pp. 1-11. DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i7.5000>.
2. Кириченко Ю. М. Організаційно-правові форми діяльності органів місцевого самоврядування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 286–290. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2022/66.pdf